

CHƯƠNG TRÌNH BÓNG ĐÁ HỌC ĐƯỜNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH: MÔ HÌNH LÝ TƯỞNG CHO HOẠT ĐỘNG THỂ THAO TRONG NHÀ TRƯỜNG PHỔ THÔNG TẠI VIỆT NAM

Đoàn Minh Xương¹, Huỳnh Việt Nam², Nguyễn Thị Kim Anh²

¹*Liên đoàn Bóng đá Thành phố Hồ Chí Minh*

²*Trường Đại học TDTT Đà Nẵng*

Tóm tắt: Chương trình bóng đá học đường thành phố Hồ Chí Minh trong 07 năm qua góp phần thúc đẩy giáo dục thể chất và phong trào thể thao trường học, đưa môn bóng đá vào trường học trên địa bàn TP. Hồ Chí Minh. Bổ sung môn bóng đá vào những giờ học tự chọn và ngoại khóa cùng các môn thể thao khác giúp tăng cường sức khỏe, phát triển các tố chất thể lực, hình thành thói quen tập luyện TDTT thường xuyên và xây dựng lối sống lành mạnh cho các em học sinh. Phát hiện và bồi dưỡng các em có năng khiếu bóng đá vào hệ thống đào tạo vận động viên trẻ của TP. Hồ Chí Minh là những giá trị mà chương trình đã mang lại.

Từ khóa: Chương trình Bóng đá học đường; giáo dục thể chất; thể thao học đường; giờ học tự chọn; ngoại khóa.

Abstract: The school football program in Ho Chi Minh City in the past 7 years has contributed to promoting physical education and school sports movement, bringing football to schools in the HCM City. Adding football to elective and extracurricular lessons and other sports helps to improve health, develop physical qualities, form regular physical training habits and build a healthy lifestyle for the students. Finding and fostering gifted soccer children into Ho Chi Minh City's youth athlete training system are the values that the program has brought.

Keywords: School football program; physical education; school sports; elective school hours; extracurricular activities.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Thành phố Hồ Chí Minh là trung tâm về chính trị, kinh tế, xã hội của cả nước. Việc đào tạo nguồn nhân lực đáp ứng cho sự phát triển của Thành phố đòi hỏi có sự phối hợp, nỗ lực của tất cả các ngành các cấp và của toàn xã hội. Trong đó, sự phối hợp giữa ngành Giáo dục và Thể dục Thể thao có vai trò và ý nghĩa quyết định đến sự phát triển về mặt nhân cách, tri thức và sức khỏe đối với lứa tuổi học sinh.

Là một thành phố lớn của cả nước, việc trẻ em Thành phố Hồ Chí Minh đang quá phụ thuộc vào công nghệ (điện thoại thông minh, máy tính bảng, thiết bị chơi game v.v...) có thể gây ra các vấn đề về tâm lý, xã hội và sức khỏe.

Theo tạp chí Quốc tế về Dinh dưỡng và Hoạt động thể chất hiện nay có 25% cha mẹ chỉ dành 25 phút mỗi ngày với con cái. Vấn đề này xảy ra thường xuyên và kéo dài bởi các bậc phụ huynh quá bận rộn với công việc và không có thời gian dành cho con cái. 44% vấn đề liên quan đến sức khỏe của các em là do thiếu vận động nhưng chỉ có 25% trong số đó muốn thay đổi thói quen xấu này. Các nghiên cứu cho thấy nếu các em được tham gia tập luyện môn thể thao mình ham thích sẽ tạo ra hứng thú, đồng thời việc tập luyện sẽ đạt hiệu quả cao.

Những năm gần đây, mặc dù phong trào tập luyện và thi đấu bóng đá của TP. Hồ Chí Minh được phát triển rộng khắp, thu hút được mọi tầng lớp nhân dân tham gia, việc tập luyện và

thi đấu trong học sinh, thanh thiếu niên được mở rộng với nhiều hình thức. Tuy nhiên phong trào còn phát triển tự phát và chưa được quan tâm đúng mức trên cơ sở đưa môn bóng đá vào tập luyện và thi đấu có hệ thống trong nhà trường. Đặc biệt được bắt đầu từ lứa tuổi học sinh tiểu học sẽ tạo điều kiện cho các em cải thiện sức khỏe và phát triển kỹ năng sống.

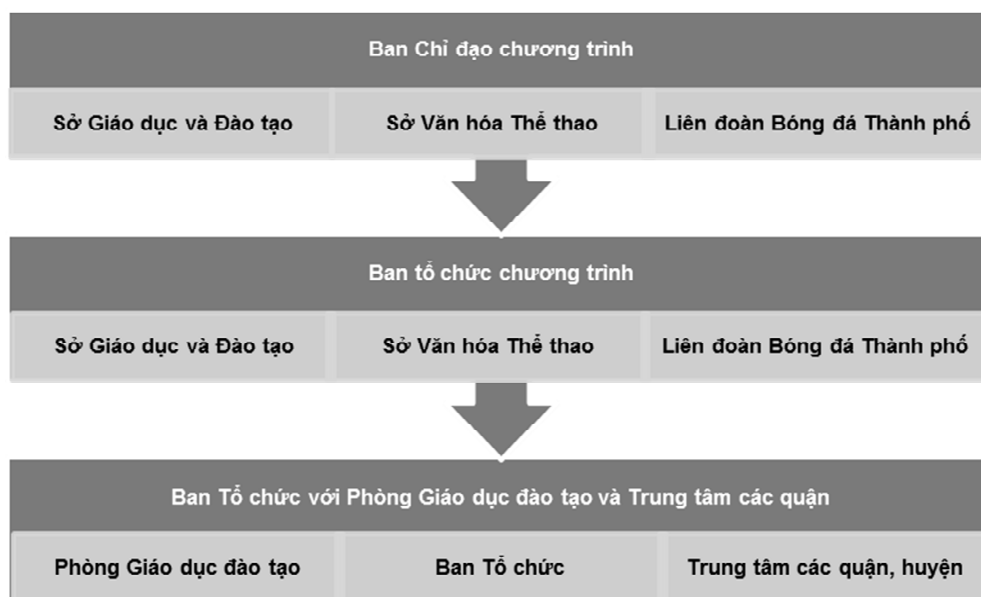
NỘI DUNG CHƯƠNG TRÌNH

1. Cơ sở pháp lý, mô hình tổ chức và biện pháp thực hiện

1.1. Cơ sở pháp lý

Chương trình hành động số 33-CTr/TU ngày 15 tháng 6 năm 2013 của Ban thường vụ Thành ủy TPHCM trên cơ sở thực hiện nghị quyết số 08-NQ/TW của Bộ Chính trị *“Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, tạo bước phát triển mạnh mẽ về thể dục, thể thao đến năm 2020”*.

1.2. Mô hình tổ chức

1.3. Biện pháp thực hiện

Tăng cường sự phối hợp liên ngành giáo dục đào tạo và thể dục thể thao trong chỉ đạo và điều hành để chương trình đạt hiệu quả cao nhất.

Căn cứ kế hoạch số 939/KH-UBND ngày 05 tháng 3 năm 2014 của Ủy ban nhân dân TP. Hồ Chí Minh triển khai chương trình hành động của số 33-CTr/TU của Ban Thường vụ Thành ủy thực hiện nghị quyết số 08-NQ/TW của Bộ Chính trị *“Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, tạo bước phát triển mạnh mẽ về thể dục, thể thao đến năm 2020”*.

Căn cứ nghị quyết liên tịch số 5006/NQLT-VHTTDL - GDĐT ngày 15 tháng 11 năm 2010 của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Sở Giáo dục và Đào tạo *“Về việc đẩy mạnh, nâng cao chất lượng giáo dục thể chất cho lực lượng học sinh phổ thông thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2010 - 2015”*.

Căn cứ nghị quyết Ban Chấp hành Liên đoàn Bóng đá TP. Hồ Chí Minh nhiệm kỳ V (2012 - 2016) về phát triển bóng đá học đường.

Thành lập ban tổ chức chương trình bóng đá học đường để tham mưu, quản lý điều hành mọi hoạt động.

Từng bước hoàn thiện chương trình giảng dạy, kết thúc mỗi năm học sẽ tổ chức hội thảo đánh giá rút kinh nghiệm, hoàn chỉnh chương trình, giáo án cho các năm tiếp theo trong kế

hoạch 5 năm. Xây dựng hệ thống thi đấu phù hợp, chú trọng đến việc tổ chức Festival Bóng đá học đường và hoàn thiện hệ thống các giải bóng đá học sinh.

Đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức tập luyện (tùy theo điều kiện và đặc điểm từng trường) ưu tiên sử dụng các giáo viên thể chất tại các trường tiểu học đã qua các lớp tập huấn của Liên đoàn Bóng đá Thành phố Hồ Chí Minh cũng như các cơ sở vật chất sẵn có của trường để đưa ra phương pháp giảng dạy hiệu quả, tiết kiệm. Khuyến khích việc xây dựng mô hình CLB Bóng đá tại các trường.

Tổ chức đào tạo nâng cao trình độ bóng đá, bồi dưỡng lòng yêu nghề cho lực lượng giáo viên đáp ứng cho nhu cầu tập luyện và làm nòng cốt cho việc mở rộng phát triển của chương trình.

Tổ chức vận động tài trợ, quảng cáo để đảm bảo kinh phí cho các hoạt động đào tạo, tổ chức thi đấu và hỗ trợ trang thiết bị dụng cụ cho các trường.

Tăng cường công tác truyền thông nhằm tạo sự ủng hộ và huy động mọi nguồn lực xã hội đóng góp cho việc thực hiện chương trình.

Chú trọng công tác sơ tổng kết, định kỳ có kế hoạch kiểm tra đánh giá và khen thưởng các cá nhân và tập thể đã hoàn thành tốt kế hoạch đã đề ra.

2. Kết quả thực hiện

Qua 7 năm thực hiện, chương trình Bóng đá Học đường được triển khai thuận lợi, dần đi vào nề nếp, đạt được kết quả ban đầu rất tích cực (đến năm 2018 - 2019 đã thu hút 100% các trường tiểu học trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh tham gia chương trình), được dư luận đồng tình ủng hộ và đánh giá cao.

Chương trình đã tạo được sự hứng thú cho học sinh trong qua hoạt động bóng đá. Quá trình tập luyện bóng đá ngoài việc nâng cao sức khỏe còn giáo dục các em ý thức xã hội, tinh thần đoàn kết, được sự ủng hộ rất lớn của phụ huynh và Ban giám hiệu các trường.

Quá trình thực hiện chương trình đã từng bước xây dựng, bồi dưỡng lòng yêu nghề, nâng cao trình độ chuyên môn bóng đá cho một bộ phận giáo viên để làm lực lượng nòng cốt cho việc phát triển Chương trình Bóng đá Học đường trong những năm tiếp theo.

Bảng 1. Kết quả thực hiện chương trình Bóng đá Học đường

Năm học	Số trường tham gia chương trình	Số học sinh	Bồi dưỡng giáo viên	Số trường tham dự Festival
2013 - 2014	41	1.500	36	38
2014 - 2015	84	4.153	73	84
2015 - 2016	131	6.952	95	131
2016 - 2017	156	8.840	103	144
2017 - 2018	184	10.710	126	192
2018 - 2019	211	13.335	132	211
2019 - 2020	234	14.785	0*	0*

*: Năm học 2019 - 2020: Do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19 nên không triển khai các hoạt động bồi dưỡng và Festival.

3. Nguyên nhân, hạn chế và những bài học kinh nghiệm

3.1. Nguyên nhân

Chương trình bóng đá học đường dành cho học sinh tiểu học đã được sự quan tâm và chỉ

đạo sâu sát của lãnh đạo các cấp, đặc biệt là sự phối hợp liên ngành có hiệu quả của Sở Giáo dục và Đào tạo, Sở Văn hóa và Thể thao và Liên đoàn Bóng đá TP. Hồ Chí Minh.

Đạt được kết quả trên là do chương trình thực sự có hiệu quả thiết thực và có ý nghĩa xã hội cao, từ đó tạo ra sự đồng thuận cộng đồng trách nhiệm đối với tất cả các thành viên tham gia chương trình, đặc biệt là sự nỗ lực tích cực của lực lượng giáo viên trực tiếp tham gia giảng dạy và sự ủng hộ nhiệt tình của Ban Giám hiệu các trường.

3.2. Hạn chế

Điều kiện cơ sở vật chất, sân bãi và trang thiết bị dụng cụ của các trường tuy đã được đầu tư tốt hơn nhưng vẫn còn hạn chế, chưa đáp ứng cho việc tổ chức giảng dạy. Đa số các trường tổ chức giảng dạy trên sân đất hoặc sân xi măng. Sau 7 năm triển khai Chương trình cho đến nay việc tiếp tục mở rộng Chương trình gặp nhiều khó khăn do các trường không có điều kiện sân bãi để triển khai.

Lực lượng giáo viên tham gia giảng dạy mặc dù đã được bồi dưỡng, cập nhật kiến thức chuyên môn nhưng cũng chỉ đáp ứng được mức độ cơ bản trong quá trình thực hiện chương trình giảng dạy, khả năng thực hành thị phạm còn hạn chế.

3.3. Bài học kinh nghiệm

Làm tốt công tác khảo sát thực địa đối với các trường trên cơ sở xây dựng những tiêu chí tham gia chương trình bóng đá học đường. Việc tham gia chương trình được thực hiện một cách tự nguyện và đồng thuận của Ban giám hiệu các trường.

Duy trì sự phối hợp và trao đổi thông tin giữa cán bộ chuyên môn Ban Bóng đá Học đường với giáo viên giảng dạy các trường để có sự hướng dẫn, hỗ trợ nhằm đảm bảo việc thực

hiện chương trình đạt hiệu quả cao trong suốt năm học.

Trang thiết bị dụng cụ cung cấp hỗ trợ cho các trường cần phải đồng bộ và đảm bảo chất lượng đáp ứng cho yêu cầu tập luyện.

Tăng cường tổ chức thi đấu Festival giữa các trường, nghiên cứu hoàn thiện phương thức và nội dung thi đấu Festival cấp Thành phố.

Có sự phối hợp tốt với các cơ quan truyền thông.

KẾT LUẬN

Việc đưa môn bóng đá vào giảng dạy như một hoạt động giáo dục về mặt sức khỏe, hình thành thói quen tập luyện Thể dục Thể thao thường xuyên, tạo điều kiện cho các em được vui chơi và phát triển trong một môi trường học tập thoải mái. Qua 7 năm thực hiện, chương trình Bóng đá Học đường Thành phố Hồ Chí Minh đã được triển khai thuận lợi, đáp ứng được nhu cầu ham thích tập luyện môn bóng đá của các em học sinh, được dư luận đồng tình ủng hộ và đánh giá cao.

Việc duy trì và tiếp tục mở rộng chương trình Bóng đá Học đường một cách rộng khắp cho mọi đối tượng học sinh các cấp trong thời gian tới là việc làm cần thiết và thực sự có ý nghĩa đối với phong trào Thể thao Học đường nói chung và Bóng đá Học đường nói riêng.

Thông qua việc phát triển phong trào tập luyện và thi đấu Bóng đá học đường sẽ góp phần phát hiện và tuyển chọn các em học sinh có năng khiếu bóng đá để tập trung đào tạo cho Bóng đá đỉnh cao Thành phố, đồng thời mở ra một phương hướng tuyển chọn và đạo tạo vận động viên bóng đá Trẻ của Thành phố trong tương lai.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Marketing Super Awesome, *International Journal of Nutrition and Physical Activity* 2018, "Relationship between the smart device and the child's motor activity".
- [2]. *Chương trình hành động số 33-CTr/TU ngày 15 tháng 6 năm 2013 của Ban thường vụ Thành ủy TP. Hồ Chí Minh.*
- [3]. *Nghị quyết số 08-NQ/TW ngày 01/12/2011 của Bộ Chính trị "về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, tạo bước phát triển mạnh mẽ về thể dục, thể thao đến năm 2020".*

- [4]. *Nghị quyết liên tịch số 5006/NQLT-VHTTDL - GDĐT ngày 15 tháng 11 năm 2010 của Sở VH - TT&DL và Sở GDĐT “Về việc đẩy mạnh, nâng cao chất lượng giáo dục thể chất cho lực lượng học sinh phổ thông Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2010 - 2015”.*
- [5]. Liên đoàn Bóng đá TP. Hồ Chí Minh (2019), *Hội thảo Phát triển bóng đá phong trào trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.*